T003 A HÀM III 62-Kinh Tần Bệ Sa La Vương Nghinh Phật

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

62. KINH TAÀN-BEÄ-SA-LA VÖÔNG NGHINH PHAÄT1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät du hoùa taïi nöôùc Ma-kieät-ñaø, cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø-kheo goàm moät nghìn vò, ñeàu laø nhöõng baäc Voâ tröôùc, Chí chaân2, tröôùc voán laø nhöõng ñaïo só beän toùc3. Ngaøi ñi ñeán aáp Ma-kieät-ñaø ôû thaønh Vöông xaù. Baáy giôø vua xöù Ma-kieät-ñaø laø Taàn-beä-sa-la4 nghe Ñöùc Theá Toân du hoùa taïi nöôùc Ma- kieät-ñaø cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo, goàm moät nghìn vò, ñeàu laø nhöõng baäc Voâ tröôùc, Chí chaân, tröôùc voán laø nhöõng ñaïo só beän toùc, ñeán aáp Ma-kieät-ñaø ôû thaønh Vöông xaù naøy. Sau khi nghe vaäy, vua Taàn-beä-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø lieàn cho saép ñaët boán loaïi quaân, laø quaân voi, quaân ngöïa, quaân xe, vaø boä quaân. Sau khi saép ñaët boán loaïi quaân xong, nhaø vua vôùi ñoâng ñuû voâ soá thuoäc haï, keùo daøi treân moät do-dieân, cuøng ñi ñeán choã Phaät. Baáy giôø töø xa, Ñöùc Phaät thaáy vua Taàn-beä-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø ñi ñeán, beøn theo ñöôøng taét ñeán döôùi goác caây chuùa Thieän truï Ni-caâu-loaïi5, traûi Ni-sö-ñaøn ngoài kieát giaø cuøng vôùi chuùng Tyø-kheo. Töø xa, vua Taàn-beä-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø thaáy Theá Toân ôû giöõa caây röøng, trang nghieâm ñeïp ñeõ nhö vaàng traêng ôû giöõa voøm sao, choùi loïi, saùng ngôøi nhö nuùi vaøng, töôùng toát veïn toaøn, oai thaàn loàng loäng, caùc caên vaéng laëng, khoâng bò ngaên che, thaønh töïu töï cheá ngöï, taâm tö yeân tónh. Sau khi thaáy Phaät, vua cuøng tuøy tuøng xuoáng xe. Neáu caùc vua Saùt-lôïi ñöôïc röôùi nöôùc leân ñænh ñaàu ñeå laøm baäc Nhaân chuû, chænh trò coõi ñaát, coù naêm loaïi nghi tröôïng, moät laø kieám, hai laø loïng, ba laø muõ thieân quan, boán laø phaát traàn caùn ngoïc, naêm laø giaày theâu. Nhöng ñeán ñaây nhaø vua côûi boû taát caû, cuøng vôùi boán loaïi quaân. Vua ñi boä ñeán tröôùc Phaät, ñaûnh leã roài töï xöng danh taùnh ba laàn raèng: “Baïch Ñöùc Theá Toân, toâi laø Taåy-ni Taàn-beä-sa-la6, vua nöôùc Ma-kieät-ñaø.” Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo:

1. Baûn kinh töôøng thuaät laàn ñaàu tieân vua Taàn-baø-sa-la (Bimbisaøra) gaëp Phaät vaø trôû thaønh ñeä töû cuûa Phaät. Töông ñöông Paøli: Luaät taïng, Mv. I. 22. Haùn bieät dòch: No.41 Phaät Thuyeát Taàn-baø-sa-la Vöông Kinh, Toáng Phaùp Hieàn dòch; No.99 (1074) Taïp 38, kinh 1074; No.100(13) Bieät Dòch Taïp A-haøm, kinh soá 13. Tham chieáu, No.200 Soaïn Taäp Baùch Duyeân Kinh quyeån 2; No.1421 Nguõ Phaàn Luaät quyeån 16; No.1428 Töù Phaàn Luaät quyeån 33; No.1435 Thaäp Tuïng Luaät quyeâûn 24. 2. Taát caû ñeàu laø A-la-haùn. 3. Bieân phaùt Paøli: jaæilaka,
ñaây chæ ba anh em Uruvelakassapa cuøng vôùi caùc ñeä töû, sau khi quy y Phaät. 4. Ma-kieät-ñaø vöông Taàn-beä-sa-la Paøli: Bimbisaøra
Magadha-raøja. 5. Thieän truï Ni-caâu-loaïi thoï vöông 6.
Taåy-ni Taàn-beä-sa-la Paøli: Seniya Bimbisaøra.

“Naøy Ñaïi vöông, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy. Ñaïi vöông laø Taåy-ni Taàn-beä-sa-la, vua nöôùc Ma-kieät-ñaø.” Sau khi vua Taåy-ni Taàn-beä-sa-la nöôùc Ma-kieät-ñaø ba laàn

töï xöng danh taùnh roài, ñaûnh leã Phaät vaø ngoài qua moät beân. Coù ngöôøi chaøo hoûi Phaät roài ngoài qua moät beân. Coù ngöôøi chaép tay höôùng veà Phaät roài ngoài qua moät beân. Coù ngöôøi ôû xa thaáy Phaät roài laëng leõ ngoài xuoáng. Baáy giôø Toân giaû Uaát-tyø-la Ca-dieáp7 cuøng ngoài trong chuùng. Toân giaû laø vò maø nhöõng ngöôøi nöôùc Ma-kieät-ñaø ñeàu chuù yù ñeán vaø cho raèng, ñoù laø baäc Ñaïi toân sö, baäc Chaân nhaân voâ tröôùc. Baáy giôø nhöõng ngöôøi xöù Ma-kieät-ñaø ñeàu nghó raèng: “Sa-moân Cuø-ñaøm theo Uaát- tyø-la Ca-dieáp hoïc phaïm haïnh chaêng? Hay laø Uaát-tyø-la Ca-dieáp theo Sa-moân Cuø-ñaøm hoïc phaïm haïnh?” Baáy giôø Ñöùc Theá Toân bieát yù nghó trong taâm ngöôøi xöù Ma-kieät-ñaø, lieàn höôùng veà Toân giaû Uaát-tyø-la Ca-dieáp maø noùi baøi tuïng: Ca-dieáp, thaáy nhöõng gì, Boû löûa maø ñeán ñaây? Ca-dieáp, noùi Ta bieát, Lyù do khoâng thôø löûa? AÊn uoáng ñuû caùc vò, Do duïc neân thôø löûa; Trong ñôøi thaáy nhö vaäy, Cho neân khoâng öa thôø. YÙ Ca-dieáp khoâng öa, AÊn uoáng ñuû caùc vò, Sao khoâng öa Trôøi, Ngöôøi? Ca-dieáp, noùi Ta roõ. Thaáy tòch tónh, dieät taän, Voâ vi, khoâng duïc höõu; Khoâng thaáy Trôøi cao quyù, Cho neân khoâng thôø löûa. Theá Toân laø toái thaéng; Theá Toân khoâng taø tö; Thaáy caùc phaùp roõ raøng, Con nhaän phaùp toái thaéng. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo: “Naøy Ca-dieáp, oâng haõy hieån hieän nhö yù tuùc cho chuùng hoäi naøy ñöôïc vui loøng vaø tin töôûng.” Luùc ñoù Toân giaû Uaát-tyø-la Ca-dieáp, baèng nhö yù tuùc nhö theá, bieán maát khoûi choã ñang ngoài, töø phöông Ñoâng xuaát hieän, bay leân hö khoâng, hieän boán oai nghi: ñi, ñöùng, naèm, ngoài. Toân giaû laïi nhaäp hoûa ñònh. Sau khi Toân giaû Uaát-tyø-la Ca-dieáp nhaäp hoûa ñònh, trong thaân lieàn phaùt ra voâ soá tia löûa ñuû maøu: xanh, vaøng, ñoû, traéng, maøu hoøa hôïp, maøu thuûy tinh. Phaàn thaân döôùi phoùng ra löûa thì phaàn thaân treân phoùng ra nöôùc; phaàn thaân treân phoùng ra löûa thì phaàn thaân döôùi phun ra nöôùc. Cuõng vaäy, töø caùc phöông Nam, Taây, Baéc bay leân hö khoâng, hieän ra boán oai nghi: ñi, ñöùng, naèm, ngoài. Toân giaû laïi nhaäp hoûa ñònh. Sau khi Toân giaû Uaát-

7. Uaát-tyø-la Ca-dieáp Paøli: Uruvela-Kassapa, anh caû trong ba anh em, thuoäc haøng toâng sö cuûa ngoaïi ñaïo beän toùc.

tyø-la Ca-dieáp nhaäp hoûa ñònh, trong thaân lieàn phaùt ra voâ soá tia löûa ñuû maøu: xanh, vaøng, ñoû, traéng, maøu hoøa hôïp, maøu thuûy tinh. Phaàn thaân döôùi phoùng ra löûa thì phaàn thaân treân phoùng ra nöôùc; phaàn thaân treân phoùng ra löûa thì phaàn thaân döôùi phun ra nöôùc. Sau khi hieån hieän nhö yù tuùc, Toân giaû Uaát-tyø-la Ca-dieáp ñaûnh leã döôùi chaân Phaät vaø baïch raèng: “Baïch Theá Toân, Phaät laø Thaày cuûa con; con laø ñeä töû cuûa Phaät. Phaät coù ñuû nhaát thieát trí; con khoâng coù nhaát thieát trí.” Ñöùc Theá Toân baûo: “Ñuùng vaäy, Ca-dieáp, ñuùng vaäy, Ca-dieáp. Ta coù nhaát thieát trí, oâng khoâng coù nhaát thieát trí.” Baáy giôø Toân giaû Uaát-tyø-la Ca-dieáp vì chính mình maø noùi baøi tuïng: Ngaøy xöa, luùc chöa roõ, Thôø löûa, caàu giaûi thoaùt, Tuy giaø vaãn ñui muø, Taø, khoâng thaáy chaân teá. Nay con thaáy Thöôïng Tích, Roàng Voâ Thöôïng ñaõ daïy: Voâ vi, thoaùt heát khoå, Thaáy roài, sanh töû döùt. Nhöõng ngöôøi xöù Ma-kieät-ñaø, sau khi thaáy nhö vaäy, lieàn nghó: “Khoâng phaûi Sa-moân Cuø-ñaøm theo Uaát-tyø-la Ca-dieáp

hoïc phaïm haïnh maø chính Uaát-tyø-la Ca-dieáp theo Sa-moân Cuø-ñaøm ñeå hoïc phaïm haïnh.” Ñöùc Theá Toân bieát yù nghó trong taâm cuûa ngöôøi xöù Ma-kieät-ñaø, lieàn thuyeát phaùp cho Taåy-ni Taàn-beä-sa-la, vua nöôùc Ma-kieät-ñaø nghe, khuyeán phaùt khaùt ngöôõng, thaønh töïu hoan hyû. Sau khi ngaøi ñaõ duøng voâ löôïng phöông tieän thuyeát phaùp cho vua nghe, khuyeán phaùt khaùt ngöôõng, thaønh töïu hoan hyû. Ngaøi theo ñuùng phaùp cuûa chö Phaät, tröôùc tieân thuyeát phaùp ñoan chaùnh, khieán ngöôøi nghe vui möøng, aáy laø thuyeát veà boá thí, thuyeát veà trì giôùi, thuyeát veà phaùp sanh thieân, chæ trích duïc laø tai hoïa, sanh töû laø oâ ueá, khen ngôïi voâ duïc laø dieäu ñaïo phaåm, baïch tònh. Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi cho vò ñaïi vöông aáy nghe nhöõng phaùp nhö vaäy. Ngaøi bieát nhaø vua coù taâm hoan hyû, taâm cuï tuùc, taâm nhu nhuyeán, taâm kham nhaãn, taâm taêng thöôïng, taâm chuyeân nhaát, taâm voâ nghi, taâm voâ taän, coù khaû naêng, coù söùc löïc thoï nhaän Chaùnh phaùp. Töùc laø, nhö caùc phaùp yeáu maø chö Phaät ñaõ giaûng thuyeát, Ñöùc Theá Toân noùi cho nhaø vua nghe veà Khoå, Taäp, Dieät, Ñaïo. Ngaøi daïy: “Naøy Ñaïi vöông, saéc laø phaùp sanh dieät. Ñaïi vöông neân bieát, saéc laø phaùp sanh dieät. Naøy Ñaïi vöông, giaùc, töôûng, haønh, thöùc laø phaùp sanh dieät. Ñaïi vöông neân bieát, thöùc laø phaùp sanh dieät. “Naøy Ñaïi vöông, gioáng nhö möa lôùn thì boït treân maët nöôùc hoaëc sanh hoaëc dieät. Naøy Ñaïi vöông, saéc sanh dieät cuõng nhö vaäy. Ñaïi vöông neân bieát saéc laø phaùp sanh dieät. Naøy Ñaïi vöông, giaùc, töôûng, haønh, thöùc laø phaùp sanh dieät. Ñaïi vöông neân bieát, thöùc laø phaùp sanh dieät. “Naøy Ñaïi vöông, neáu moät thieän nam töû bieát saéc sanh dieät thì bieát raèng saéc khoâng sanh laïi ôû töông lai. Naøy Ñaïi vöông, neáu moät thieän nam töû naøo bieát giaùc, töôûng, haønh, thöùc sanh dieät thì lieàn bieát raèng thöùc khoâng sanh laïi ôû töông lai. Naøy Ñaïi vöông, neáu moät thieän nam töû bieát saéc ñuùng nhö thaät thì khoâng tröôùc saéc, khoâng keá saéc, khoâng nhieãm saéc, khoâng truï nôi saéc, khoâng hoan laïc raèng ‘saéc laø ta’. Naøy Ñaïi vöông, neáu moät thieän nam töû bieát giaùc, töôûng, haønh, thöùc ñuùng nhö thaät thì khoâng tröôùc thöùc, khoâng keá thöùc, khoâng nhieãm

thöùc, khoâng truï nôi thöùc, khoâng hoan laïc raèng ‘thöùc laø ta’. Naøy Ñaïi vöông, neáu moät thieän nam töû khoâng tröôùc saéc, khoâng keá saéc, khoâng nhieãm saéc, khoâng an truï nôi saéc, khoâng hoan laïc cho raèng ‘saéc laø ta’, thì ngöôøi aáy khoâng thoï nhaän saéc töông lai. Naøy Ñaïi vöông, neáu moät thieän nam töû naøo khoâng tröôùc giaùc, töôûng, haønh, thöùc, khoâng keá thöùc, khoâng nhieãm thöùc, khoâng truï thöùc, khoâng hoan laïc raèng ‘thöùc laø ta’, thì ngöôøi aáy khoâng thoï nhaän thöùc töông lai. Naøy Ñaïi vöông, thieän nam töû aáy voâ löôïng, khoâng theå keå xieát, voâ haïn, chöùng ñaéc tòch tònh, neáu xaû boû thaân nguõ aám naøy thì khoâng coøn thoï aám thaân khaùc nöõa.” Baáy giôø, nhöõng ngöôøi xöù Ma-kieät-ñaø nghó raèng: “Neáu nhö saéc laø voâ thöôøng; giaùc, töôûng, haønh, thöùc laø voâ thöôøng, thì ai laøm, ai thoï nhaän khoå, laïc?” Ñöùc Theá Toân bieát yù nghó cuûa nhöõng ngöôøi xöù Ma-kieät-ñaø, lieàn baûo caùc Tyø-kheo raèng: “Haøng phaøm phu ngu si khoâng hoïc, thaáy ngaõ laø ngaõ maø ñaém tröôùc nôi ngaõ, nhöng thöïc ra khoâng coù ngaõ, khoâng coù ngaõ sôû. Ngaõ voán khoâng, ngaõ sôû voán khoâng; phaùp sanh

thì sanh, phaùp dieät thì dieät; thaûy ñeàu do nhaân duyeân hoäi tuï maø sanh khoå. Neáu khoâng coù nhaân duyeân thì caùc khoå lieàn dieät. Chuùng sanh do duyeân tuï hoäi lieân tuïc maø sanh caùc phaùp. Nhö Lai sau khi thaáy chuùng sanh lieân tuïc sanh ra neân noùi 'coù sanh coù töû'. Ta duøng thieân nhaõn thanh tònh hôn haún ngöôøi thöôøng, thaáy ñuùng nhö thaät veà chuùng sanh naøy, luùc töû luùc sanh, hoaëc ñeïp hoaëc xaáu, hoaëc dieäu hoaëc baát dieäu, qua laïi thieän xöù, hoaëc baát thieän xöù, ñeàu tuøy theo nghieäp maø chuùng sanh aáy ñaõ taïo, vaø thaáy ñuùng nhö thaät. "Neáu chuùng sanh naøo thaønh töïu aùc haïnh nôi thaân, aùc haïnh nôi khaåu, yù, phæ baùng Thaùnh nhaân, taø kieán vaø thaønh töïu nghieäp taø kieán, thì do nhaân duyeân kia, khi thaân naøy hoaïi dieät, maïng chung, chuùng sanh aáy chaéc chaén ñi ñeán choã aùc, sanh vaøo ñòa nguïc. Neáu chuùng sanh naøo thaønh töïu thieän haïnh nôi thaân, thieän haïnh nôi khaåu, yù, khoâng phæ baùng Thaùnh nhaân, coù chaùnh kieán, thaønh töïu nghieäp chaùnh kieán; thì do nhaân duyeân ñoù, khi thaân naøy hoaïi dieät, maïng chung, chuùng sanh aáy chaéc chaén ñi leân choã thieän, cho ñeán coõi trôøi. Ta bieát chuùng sanh kia nhö vaäy nhöng khoâng noùi raèng: Ñoù laø ngaõ, coù theå caûm giaùc, coù theå noùi naêng, laøm vaø sai laøm, ñöùng daäy vaø khieán ñöùng daäy, ôû nôi naøy hay nôi kia thoï nhaän nghieäp baùo thieän aùc. ÔÛ ñaây, hoaëc coù suy nghó nhö vaày: Ñieàu ñoù khoâng hôïp lyù, ñieàu ñoù khoâng ñöùng vöõng, vieäc laøm aáy ñuùng nhö phaùp; nhaân caùi naøy maø caùi kia sanh, neáu khoâng nhaân caùi naøy thì caùi kia khoâng sanh; caùi naøy coù thì caùi kia coù, caùi naøy dieät thì caùi kia dieät. Töùc laø duyeân voâ minh coù haønh cho ñeán duyeân sanh maø coù giaø, cheát. Neáu voâ minh dieät thì haønh dieät, cho ñeán sanh dieät thì giaø, cheát dieät. "Naøy Ñaïi vöông, Ñaïi vöông nghó sao, saéc laø voâ thöôøng hay thöôøng?" Nhaø vua ñaùp: "Baïch Theá Toân, laø voâ thöôøng." Laïi hoûi: "Neáu voâ thöôøng thì khoå hay khoâng khoå? "Baïch Theá Toân, laø khoå, laø bieán dòch." "Neáu phaùp laø voâ thöôøng, khoå, bieán dòch, thì Ña vaên Thaùnh ñeä töû coù neân cho raèng: 'Caùi naøy laø ta, caùi naøy laø sôû höõu cuûa ta; ta laø sôû höõu cuûa caùi kia'?" "Baïch Theá Toân, khoâng neân." Laïi hoûi: "Neáu voâ thöôøng thì khoå hay khoâng khoå? "Baïch Theá Toân, laø khoå, laø bieán dòch." "Neáu phaùp laø voâ thöôøng, khoå, bieán dòch, thì Ña vaên Thaùnh ñeä töû coù neân cho raèng:

'Caùi naøy laø ta, caùi naøy laø sôû höõu cuûa ta; ta laø sôû höõu cuûa caùi kia'?" "Baïch Theá Toân, khoâng neân." "Naøy Ñaïi vöông, Ñaïi vöông neân hoïc nhö vaày: Nhöõng gì coù saéc, hoaëc quaù khöù, hoaëc vò lai, hoaëc hieän taïi, hoaëc trong, hoaëc ngoaøi, hoaëc thoâ hoaëc teá, hoaëc ñeïp hoaëc xaáu, hoaëc gaàn, hoaëc xa; taát caû ñeàu chaúng phaûi laø ta, chaúng phaûi laø sôû höõu cuûa ta; ta chaúng phaûi laø sôû höõu cuûa kia. Neân duøng trí tueä quaùn bieát nhö thaät. "Naøy Ñaïi vöông, nhöõng gì coù giaùc, töôûng, haønh, thöùc naøo, hoaëc quaù khöù, hoaëc vò lai, hoaëc hieän taïi, hoaëc trong, hoaëc ngoaøi, hoaëc thoâ hoaëc teá, hoaëc ñeïp hoaëc xaáu, hoaëc gaàn, hoaëc xa; taát caû ñeàu chaúng phaûi laø ta, chaúng phaûi laø sôû höõu cuûa ta; ta chaúng phaûi laø sôû höõu cuûa kia. Neân duøng trí tueä quaùn bieát nhö thaät. Ngaõ cuûa ta, chaúng phaûi laø cuûa ta. Neân duøng trí tueä quaùn bieát ñuùng

nhö thaät. “Naøy Ñaïi vöông, neáu Ña vaên Thaùnh ñeä töû quaùn ñuùng nhö vaäy, thì lieàn nhaøm chaùn saéc, nhaøm chaùn giaùc, töôûng, haønh, thöùc. Nhaøm chaùn roài lieàn voâ duïc, voâ duïc roài, lieàn ñöôïc giaûi thoaùt, ñaõ giaûi thoaùt lieàn coù tri kieán giaûi thoaùt, bieát nhö thaät raèng: Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa". Luùc Ñöùc Phaät noùi phaùp naøy xong, Taåy-ni Taàn-beä-sa-la, vua nöôùc Ma-kieät-ñaø xa lìa traàn caáu, phaùp nhaõn veà caùc phaùp sanh khôûi vaø taùm vaïn chö thieân, moät vaïn hai ngaøn ngöôøi xöù Ma-kieät-ñaø xa lìa traàn caáu, phaùp nhaõn veà caùc phaùp sanh khôûi. Baáy giôø Taåy-ni Taàn-beä- sa-la, vua nöôùc Ma-kieät-ñaø thaáy phaùp, ñaéc phaùp, giaùc ngoä phaùp baïch tònh, ñoaïn nghi, vöôït khoûi meâ hoaëc, khoâng coøn toân thôø ai, khoâng theo ai nöõa, khoâng coøn do döï, ñaõ an truï nôi quaû chöùng, ñoái vôùi phaùp cuûa Theá Toân maø chöùng ñaéc voâ sôû uùy; lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät vaø baïch: “Baïch Theá Toân, hoâm nay con xin töï quy y Phaät, Phaùp vaø Chuùng Tyø-kheo. Cuùi mong Theá Toân nhaän con laøm Öu-baø-taéc, baét ñaàu töø hoâm nay, troïn ñôøi con xin töï quy y cho ñeán luùc maïng chung.” Ñöùc Phaät thuyeát nhö vaäy. Taåy-ni Taàn-beä-sa-la, vua nöôùc Ma-kieät-ñaø vaø taùm vaïn chö Thieân, vaø moät vaïn hai ngaøn ngöôøi xöù Ma-kieät-ñaø cuøng moät ngaøn Tyø-kheo, sau khi nghe Phaät daïy xong, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.